

ΤΙΤΛΟΣ: Η κατάκτηση νέων λέξεων από παιδιά προσχολικής ηλικίας μέσα από ψηφιακές ιστορίες

Περίληψη

Η κατάκτηση λεξιλογίου είναι, αδιαμφισβήτητα, ο ακρογωνιαίος λίθος της κατάκτησης της γλώσσας. Επιπλέον, η γνώση του λεξιλογίου είναι ένας ισχυρός προγνωστικός δείκτης του μεταγενέστερου γραμματισμού και των ακαδημαϊκών επιτευγμάτων ενός παιδιού. Η ικανότητα των παιδιών να μαθαίνουν νέες λέξεις αποτελεί πρόκληση για την κατανόηση της μάθησης και της διδασκαλίας. Η παρούσα πειραματική μελέτη διερευνά το ρόλο των ατομικών χαρακτηριστικών του παιδιού (φωνολογική μνήμη, υπάρχον λεξιλόγιο και μορφωτικό επίπεδο γονέων) σε σχέση με το γλωσσολογικό πλαίσιο στην κατάκτηση νέων λέξεων με την πάροδο του χρόνου. 60 τυπικώς αναπτυσσόμενα παιδιά μεταξύ 5 ετών και 5 ετών, 11 μηνών και 30 ημερών κατανεμήθηκαν τυχαία σε πέντε πειραματικές συνθήκες (συμπερασμός, ορισμός, αντίθεση, αναλογία, κατονομασία). Τα παιδιά σε όλες τις συνθήκες εκτέθηκαν σε δύο ιστορίες μέσω videos όπου δύο διαφορετικές λέξεις (μία λέξη ανά ιστορία) παρουσιάστηκαν μέσα σε διαφορετικά γλωσσικά πλαίσια, εκτός από την ομάδα κατονομασίας, στην οποία δόθηκε η κατονομασία της νέας λέξης προφορικά μέσω εικόνας τού αντικειμένου. Αξιολογήθηκαν, επίσης, το υπάρχον εκφραστικό και προσληπτικό λεξιλόγιο, καθώς και η φωνολογική βραχύχρονη και εργαζόμενη μνήμη των παιδιών. Η εκμάθηση των νέων λέξεων-στόχων αξιολογήθηκε μέσω εννέα έργων (έργο κατονομασίας, ορισμού, συσχετισμού, αναλογίας, αντίθεσης, πολλαπλής επιλογής, συμπερασμού, σύντομων ερωτήσεων, παραγωγής πρότασης) αμέσως μετά την έκθεση στον νέο λεξιλογικό όρο, 24 ώρες μετά, και μία εβδομάδα αργότερα. Από τα αποτελέσματα διαφαίνεται, ότι η φωνολογική βραχύχρονη μνήμη και το υπάρχον εκφραστικό λεξιλόγιο των παιδιών συσχετίζονται με την μετέπειτα επίδοσή τους στα έργα κατάκτησης του λεξιλογίου. Παράλληλα, το γλωσσολογικό πλαίσιο φάνηκε να επηρεάζει την επίδοση των παιδιών στα έργα μετα- αξιολόγησης του λεξιλογίου, καθώς παρουσίασαν καλύτερη επίδοση στα λεξιλογικά έργα εκείνα που ταυτίζονταν με τη φύση του ίδιου του πλαισίου. Επιπρόσθετα, τα παιδιά παρουσίασαν καλύτερη επίδοση στα έργα πρόσληψης σε σχέση με τα έργα έκφρασης. Τέλος, το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας αποδείχτηκε πως σχετίζεται θετικά με την επίδοση των παιδιών στα έργα μετα- αξιολόγησης, σε αντίθεση με τον πατέρα, για τον οποίο δεν βρέθηκε

στατιστικά σημαντική συσχέτιση. Τα προαναφερθέντα ευρήματα προδιαγράφουν τις πρακτικές τους εφαρμογές στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση.

Λέξεις-κλειδιά: κατάκτηση λεξιλογίου, γλωσσολογικό πλαίσιο, παιδιά προσχολικής ηλικίας